

Spis treści

Wyjaśnienie skrótów	8
---------------------------	---

Wstęp	9
-------------	---

Rozdział 1.

RYNEK ZBYWALNYCH UPRAWNIENÍ DO EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ

– ASPEKTY TEORETYCZNE (*Bogusław Fiedor*)

1.1. Ekonomiczne metody ochrony środowiska (<i>Bogusław Fiedor</i>)	13
1.2. Istota i potencjalne rodzaje rynku zbywalnych uprawnień do emisji zanieczyszczeń (<i>Bogusław Fiedor</i>)	16
1.3. Analiza porównawcza opłat od emisji zanieczyszczeń i rynku zbywalnych uprawnień do emisji zanieczyszczeń (<i>Bogusław Fiedor</i>)	21
1.4. Kryteria efektywnego funkcjonowania rynku zbywalnych uprawnień do emisji zanieczyszczeń (<i>Bogusław Fiedor</i>)	25
1.4.1. Ogólne kryteria stosowania instrumentów ekonomicznych w ochronie środowiska	25
1.4.2. Kryteria specyficzne dla rynku uprawnień zbywalnych	30

Rozdział 2.

MIĘDZYNARODOWE I POLSKIE DOŚWIADCZENIA

W ZAKRESIE RYNKU ZBYWALNYCH UPRAWNIENÍ DO EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ

2.1. Amerykańska Emisyjna Polityka Handlowa (<i>Emission Trading Policy</i>) (<i>Bogusław Fiedor</i>)	31
2.1.1. System ekologicznych standardów emisji	32
2.1.2. Podstawy prawno-instytucjonalne	34
2.2. Doświadczenia międzynarodowe w zakresie handlu emisją SO ₂ w elektroenergetyce i wykorzystania instrumentów pochodnych (<i>Zbigniew Jakubczyk</i>)	38
2.3. Prezentacja, analiza i porównanie pilotowego projektu rynku uprawnień zbywalnych (PHARE/1991) oraz amerykańskiego systemu podwójnych pozwoleń (<i>Caps and Trading</i>)	42
2.3.1. Projekt rynku zbywalnych uprawnień do emisji (projekt polski) (<i>Andrzej Graczyk</i>)	42
2.3.2. Podstawowe założenia systemu amerykańskiego (<i>Zbigniew Jakubczyk</i>)	51
2.3.3. Analiza porównawcza (<i>Zbigniew Jakubczyk</i>)	60

Rozdział 3.

IDENTYFIKACJA ELEMENTÓW I WARUNKÓW FUNKCJONOWANIA POŻĄDANEGO MODELU RYNKU UPRAWNIENÍ (Bogusław Fiedor, Andrzej Graczyk, Zbigniew Jakubczyk)

3.1.	Charakterystyka ogólna	65
3.1.1	Cele rynku uprawnień	65
3.1.2	Przedmiot i podmioty rynku uprawnień	66
3.1.3	Zasięg rynku i formy transakcji	69
3.2.	Elementy i uwarunkowania prawno-insytytucjonalne (w rozwiązaniach istniejących i projektowanych)	71
3.2.1	Uwarunkowania wewnętrzne	71
3.2.2	Uwarunkowania zewnętrzne	75
3.2.3	Opłaty za emisję ditlenku siarki a rynek emisji SO ₂	79
3.3.	Techniczno-organizacyjne aspekty rynku uprawnień – propozycje rozwiązań	80
3.3.1	Uczestnicy systemu	80
3.3.2	Przystąpienie podmiotu do systemu	83
3.3.3	Wystąpienie podmiotu z systemu	83
3.3.4	Plany redukcji emisji	84
3.3.5	Pozwolenia na emisję	85
3.3.6	Charakterystyka pozwoleń zbywalnych	86
3.3.7	Obrót pozwoleniami na emisję bieżącą	87
3.3.8	Deponowanie pozwoleń u koordynatora	88
3.3.9	Giełda pozwoleń i banki pozwoleń	89
3.3.10	Nadzór nad systemem i sankcje	89
3.4.	Schematy proponowanych rozwiązań techniczno-organizacyjnych (Andrzej Graczyk)	90

Rozdział 4.

PRÓBA OCENY EFEKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ I SKUTECZNOŚCI EKOLOGICZNEJ RYNKU ZBYWALNYCH POZWOLEŃ NA EMISJĘ SO₂ W ELEKTROENERGETYCE

4.1.	Problemy i opcje związane z ogólnymi kryteriami stosowania instrumentów ekonomicznych (Bogusław Fiedor)	93
4.1.1	Skuteczność ekologiczna	93
4.1.2	Efektywność ekonomiczna	94
4.1.3	Sprawiedliwość dystrybucyjna	95
4.1.4	Możliwości wdrożenia	97
4.2.	Problemy i opcje związane z kryteriami właściwymi dla rynku uprawnień zbywalnych (Bogusław Fiedor)	99
4.2.1	Wielkość obszaru	99
4.2.2	Zróźnicowanie kosztów marginalnych związanych z redukcją emisji SO ₂ ...	99
4.2.3	Liczba emitatorów	100
4.2.4	Źródła emisji a stężenia i emisja bieżąca	100

4.3. Ocena wielkości i efektywności potencjalnego rynku (<i>Andrzej Graczyk</i>)	101
4.3.1. Uczestnicy rynku	102
4.3.2. Zróżnicowanie kosztów marginalnych redukcji emisji SO ₂	105
4.3.3. Pośrednia ocena efektywności systemu	109
Podsumowanie (<i>Bogusław Fiedor</i>)	117
Aneks. Możliwości wykorzystania rynku emisji do realizacji postanowień Protokołu z Kioto (<i>Stanisław Czaja, Zbigniew Jakubczyk</i>)	121
Bibliografia	147
Słowniczek	154
Spis tabel	155
Spis rysunków	155